

Enteriőr-fotó - a tiszadobi Andrássy-kastély ebédlője, Rippl-Rónai József terve után

Adattár - Fényképgyűjtemény

Leltári szám:	FLT 4924 
Készítés ideje:	1912
Készítés helye:	Tiszadob
Anyag:	papír
Technika:	fekete-fehér fotó
Méret:	magasság: 30 cm szélesség: 24 cm

Rippl-Rónai József 1897-ben kapott megbízást gróf Andrássy Tivadartól (1857-1905) a család budai, Duna-parti palotája ebédlőjének megtervezésére. (A Margit rakpart 9. sz. alatti palota 1945-ben elpusztult, ma a Francia Intézet épülete áll a helyén.) Az ekkor Párizsban élő művész által tervezett Andrássy-ebédlő az egyik első szecessziós enteriőr volt Magyarországon. Rippl-Rónai a stílus születése idején élt a francia fővárosban, s kapcsolatban állt többek között Samuel Binggel, akinek *Art Nouveau* nevű galériája az új stílus névadója lett.

Az egyszerű felépítésű, hasábokból szerkesztett, a tervező kívánsága szerint mahagóniból készített tálalószekrények központi része egy-, illetve kétajtós, melyet alul fiókok, oldalt nyitott elemek keretelnek. Igazán egyediek az ajtók nagyméretű, stilizált fákat ábrázoló fémveretei, valamint a szintén fémből készült, a felső sávokban elhelyezett „felhő-motívumok”. A központi alátámasztású, ovális asztal lábmegoldásával nyíló virágot idéz. A városi ember természetbe vágyódását fejezte ki a bútorokkal együtt tervezett, rózsatöveket ábrázoló üvegablak, a szintén rózsatövekkel díszített, himzett ellenző, a felhőket idéző üvegmennyezet és a Vörös ruhás nő című himzett falikárpit is. A szecesszió művészei rendkívül fontosnak tartották a belső tér teljes egységét: a berendezés és az említett alkotások mellett Rippl-Rónai tányérok és poharakat is tervezett az ebédlőbe. A bútorok kivitelezője Thék Endre volt.

Andrássy Tivadar halála után özvegye, Zichy Eleonóra grófnő (1867-1945) felszámolta a budai palotát, s 1910 körül az ebédlő teljes berendezését második férje (egyben sógora), ifj. Andrássy Gyula tiszadobi kastélyába szállíttatta. A fényképfelvétel ott készült, feltehetően 1912-ben. Az ebédlő darabjai a II. világháborút követően szétszóródtak, a falikárpit és néhány tányér, pohár kivételével elpusztultak vagy lappanganak.

A további fényképfelvételek ltsz.: FLT 1917, 1918, 4922, 4923.

Irodalom

- szerző: Vadas József: *A magyar iparművészet története. A századfordulótól az ezredfordulóig.* Corvina Kiadó, Budapest, 2014. - 26. kép
- Ritoók Pál: Hol állt az Andrássy-ebédlő? *'Szépíteni kívánta a világot...'* Rippl-Rónai József iparművészeti munkássága. Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár, 2014. - 46-55.
- Somogyi Zsolt: *A magyar szecesszió bútorművészete.* Corvina Kiadó, Budapest, 2009. - Nr. 37.
- Lovay Zsuzsanna: *Thék Endre (1842-1919).* Orosháza, 2007. - 3. kép
- Szerk.: Szilágyi András: About the dining room in the Buda Palace of count Tivadar Andrassy - apropos of an armchair. *Ars Decorativa 18*, 1999. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - 117-125. (Bognár, H. Zsuzsa)

